

ZGWL.WZU.0007.03.2024

STANOWISKO
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
nr 02/2024 z dnia 29.02.2024 r. w sprawie:
pilnych zmian rozporządzeń Ministra Zdrowia
dot. wzorów kart urodzenia i zgonu
(Dz.U. 2023.2733; Dz.U.2734)

W trosce o poprawę procesów rejestracji aktów urodzeń i zgonów na podstawie nowych wzorów kart urodzenia i zgonu¹ wnosimy o niezwłoczne podjęcie prac legislacyjnych nad zmianą obowiązujących przepisów. Powyższe wynika z faktu, że nowy sposób wypełniania informacji w karcie urodzenia i zgonu przez podmioty medyczne i urzędy stanu cywilnego oraz realizacja obowiązku przetwarzania danych statystycznych jak i forma wzorów kart urodzenia są dysfunkcjonalne i sztucznie utrudniają realizację czynności zarówno przez podmioty medyczne jak i urzędy stanu cywilnego. Z tego powodu rejestracja aktu urodzenia i zgonu często jest wydłużona i wiąże się z utrudnieniami dla obywateli.

W zakresie karty urodzenia oczekiwanym rozwiązaniem jest umożliwienie przekazywania bezpośrednio elektronicznego dokumentu do rejestru stanu cywilnego i tym samym wykorzystanie danych w rejestracji aktu urodzenia bez potrzeby ponownego ręcznego przepisywania danych między systemami informatycznymi. Obecne rozwiązanie jest nie do zaakceptowania, bowiem wydłuża proces rejestracji urodzenia i zwiększa ryzyko naruszenia ochrony danych osobowych.

W zakresie karty zgonu wymagane jest także, aby docelowo był to dokument wytwarzany przez podmiot medyczny wyłącznie w postaci elektronicznej. Podobnie jak w przypadku karty urodzenia powinien trafiać do USC bezpośrednio przez rejestr stanu cywilnego.

Należy rozważyć możliwość zrezygnowania z III części karty zgonu. Dane statystyczne powinny być przekazywane do statystyki publicznej wyłącznie elektronicznie.

Zwracamy także uwagę w kwestii pośredniczenia urzędów stanu cywilnego w procesie przekazywania danych statystycznych w zakresie zgonów do statystyki publicznej. Sugerowanie w okólnikach, aby kierownik USC wykonywał kopię I części karty zgonu i wraz z oryginałem III części karty zgonu wysyłał do GUS korespondencją tradycyjną wykracza poza przepisy prawa.

¹ Odpowiednio: Dz.U. 2023.2733; Dz.U.2023.2734

Po rejestracji aktu zgonu, I część karty zgonu stanowi akta zbiorowe i jej udostępnianie podlega przepisom art. 26 ust. 4 ustawy prawo o aktach stanu cywilnego. Dane statystyczny w tym zakresie są przekazywane przez kierownika USC poprzez moduł w rejestrze stanu cywilnego. Wobec powyższego kierownik USC realizuje obowiązek statystyczny w postaci elektronicznej. Natomiast podmiotem odpowiedzialnym za przekazanie III części karty zgonu ciąży zgodnie z art. 11 ust. 3E ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych. Obowiązek ten podmioty medyczne realizują poprzez dedykowaną do tego celu aplikację. Tym samym bezcelowe i nieracjonalne jest dublowanie tej czynności i przekazywanie w postaci papierowej drugi raz tych samych danych przez kierownika USC. Z powyższego względu należy oczekiwać, że kierownicy USC nie będą wykonywali zaleceń dot. pośredniczenia w przekazywaniu danych statystycznych zgonu. Nie należy to, bowiem do ich obowiązków.

Ponadto oczekuje się, że zostaną wykorzystane rozwiązania zarówno prawne jak i informatyczne opracowane w ramach projektów ustaw: wprowadzającej ustawę o cmentarzach i chowaniu zmarłych – UD277, projekt ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych – UD278. Przedstawiciele OPOS/ZGWL brali przez dwa lata czynny udział w pracach legislacyjnych i informatycznych zawartych w cytowanych projektach.

Brak wdrożenia nowych rozwiązań powoduje, że zarówno podmioty medyczne jak i gminy ponoszą nieuzasadnione koszty związane obecnym sposobem wymiany informacji niezbędnych do rejestracji aktów urodzeń i zgonów.

W celu uniknięcia błędów, jakie zostały popełnione przy opracowywaniu zmian prawnych związanych na aktualnymi rozporządzeniami, które wynikają między innymi z braku współpracy z samorządami i urzędami stanu cywilnego wnosimy o zapewnienie udziału przedstawicielom OPOS w pracach projektowych dot. rozwiązań prawnych i informatycznych związanych z wdrożeniem w SRP funkcjonalności umożliwiających sprawną i bezpieczną realizację procesów rejestracji aktów urodzeń i zgonów.

Kluczowe jest także zastosowanie podejścia systemowego w ramach, którego kompleksowo zostaną znowelizowane przepisy zarówno ustawy prawo o aktach stanu cywilnego, ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, jak i przepisy wykonawcze. Dopiero wówczas możliwe będzie, że proces komunikacji między wszystkim podmiotami, które uczestniczą w procesie rejestracji zgonu będzie optymalny i zapewni sprawną wymianę informacji a tym samym zagwarantuje obsługę obywateli na najwyższym poziomie.

I WICEPREZES
Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego
Sylvia Łażniewska
Sylvia Łażniewska